

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.9, november 2016

Indledningen er redigeret af Steen Tullberg og Kirsten Vad

Tilsyn ved dr.phil. Johnny Kondrup

Denne pdf er en læseversion af værkets indledning. Værket findes digitalt med punktkommentarer, tekstredigering og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2024

Indledning til “Jaordet, (et Leilighedsvers)”

ved Jon Tafdrup

Indhold

- 1 Anledning
- 2 Digtet
- 3 Efterliv
- 4 Anvendt litteratur

1 Anledning

“Jaordet, (et Leilighedsvers)” blev trykt den 12. juli 1817 i første hæfte af *Danne-Virke*, bind 3. Tidsskriftet *Danne-Virke* var Grundtvigs eget, og på nær fire sider stod han selv for alle de mange bidrag. Det udkom i fire bind a fire hæfter i perioden 1816-1819 med i alt 1564 tryksider. Heraf er omkring 40 sider optaget af seks lejlighedsdigte inklusive “Jaordet”. Flemming Lundgreen-Nielsen har givet en alsidig karakteristik af tidsskriftets indhold (1980, s. 850-856).

“Jaordet” er et forlovelsesdigt, som Grundtvig angiveligt har læst op ved en fest for Anna Friis og hendes tilkommende, Carl Otto. Anna Friis var kusine til Grundtvigs forlovede, Lise Blicher. Den vordende brudgom, Carl Otto, har retrospektivt omtalt begivenheden, der fandt sted i svigerfamiliens hus: “Da det traf sig, at der var tre andre Forlovelsespar i Huset, tog Grundtvig, hvem jeg allerede tidligere havde set dér, Anledning til efter Aftenspisningen at fremsige et Digt om og til samtlige Forlovede, ham selv indbefattet” (Johansen & Høirup, s. 124). Grundtvig og Lise Blicher blev gift i august 1818 efter syv års forlovelse, Carl Otto og Anna først i marts 1827.

2 Digtet

Digtet er stramt komponeret, og dets metrum er præget af daktyler. Hver strofe består af 10 verslinjer, hvoraf de otte første har krydsrim, og de to sidste parrim. Versene med krydsrim har skiftevis kvindelig og mandlig udgang, mens de afsluttende to vers har kvindelig udgang.

Billedsproget er hentet i naturen og årstidernes gang med sammenligning af forlovelsestiden og foråret. Foråret kendes kun til fulde af dem, der også har oplevet våren i kærlighedens rige og de himmelske kræfter, der rører sig der (strofe 2). I strofe 4 husker digteren tilhørerne på, at livet består af mere end den søde forlovelsestid. Digteren formaner de unge elskende til at føje sig ind i slægtens kæde af fædre og mødre, der glæder sig over at se deres børn opleve kærlighedens rige (strofe 5). Gennemgående i digtet forbindes den jordiske, timelige kærlighed med den himmelske og uforgængelige, for Gud alene har al kærligheds fylde (strofe 6, vers 5).

3 Efterliv

Generelt fik *Danne-Virke* ikke den store omtale blandt anmelderne (Lundgreen-Nielsen 1980, s. 851). Receptionshistorisk har "Jaordet" heller ikke fået megen opmærksomhed, men digtet fik et efterliv i form af tre genoptryk inden for Grundtvigs egen levetid. I 1868 blev det tillige oversat til tysk af Edmund Lobedanz og bragt som et af to Grundtvigdigte i en antologi med dansk og norsk poesi (Lobedanz 1868, s. 82-86 samt tekstredigeringen [her](#)).

4 Anvendt litteratur

- Johansen, Steen & Henning Høirup (1948) *Grundtvigs Erindringer og Erindringer om Grundtvig. I Udvalg*. København.
- Lobedanz, Edmund overs. (1868) *Album Dänisch-Norwegischer Dichtung*. Leipzig.
- Lundgreen-Nielsen, Flemming (1980) *Det handlende ord. N.F.S. Grundtvigs digtning, litteraturkritik og poetik 1798-1819*, bind 2. København.